

Rozšírenie EÚ a inštitucionálne zmeny

1. Európska komisia

Do 1. mája 2004

Súčasný systém fungovania zostáva zachovaný. Komisia je zložená z 20 komisárov z EÚ-15. Pribeh integrácie 10 nových komisárov:

- 16. – 17. marca: prvé neformálne stretnutie 10 nových komisárov zo vstupujúcich krajín s Európskou komisiou v Bruseli.
- 13. – 15. apríla: vystúpenie 10 nových komisárov v Európskom parlamente.
- 4. alebo 5. mája: Európsky parlament bude hlasovať o schválení novej Komisie. Hlasovanie začiatkom mája vyžaduje, aby boli členovia Parlamentu z nových krajín jeho plnoprávnymi členmi. Formálne menuje 10 nových komisárov Rada na základe súhlasu kvalifikovanej väčšiny a po súhlase predsedu Európskej komisie.
- 5. alebo 6. mája: prvé oficiálne stretnutie kolégia 30 komisárov v Štrasburgu.

1. máj 2004 – 31. október 2004 – prechodné obdobie

Komisia bude zložená z 30 členov: 20 súčasných komisárov a 10 komisárov zo vstupujúcich krajín. Komisári z nových členských krajín budú právoplatnými členmi kolégia a budú sa zúčastňovať na rozhodovacom procese za rovnakých podmienok, ako komisári zo súčasných členských štátov. Počas tohto krátkeho prechodného obdobia noví komisári nebudú mať konkrétne oblasti pôsobnosti (portfóliá) a každý z nich bude pričlenený k určitému komisárovi, aby získal skúsenosti a oboznámil sa s prácou súčasnej Komisie.

1. november 2004 – 31. október 2009 – vstup Zmluvy z Nice do platnosti

Nová Komisia nastúpi do úradu od 1. novembra 2004, čo je dátum uvedený v Zmluve o pristúpení. Na základe pravidiel Zmluvy z Nice bude táto Komisia zložená z 25 komisárov (jeden z každého členského štátu). Postup a časový harmonogram pre menovanie budúcej Komisie je takýto:

- 17. a 18. júna 2004: Európska rada nominuje budúceho predsedu Komisie. To sa stane na základe súhlasu kvalifikovanej väčšiny (Zmluva z Nice).
- 20. júla 2004: Schôdzka nového Európskeho parlamentu, zvoleného v júnových voľbách. Prebehne hlasovanie o schválení nominanta na predsedu Komisie.

Rada potom, po dohode s nominantom na predsedu, zostaví zoznam 24 navrhnutých komisárov. Tento zoznam bude obsahovať jedného komisára z každého členského štátu. Je založený na návrhoch členských štátov a môže byť navrhnutý so súhlasom kvalifikovanej väčšiny. Navrhnutý predseda potom určí oblasti pôsobnosti kandidátov na komisárov.

Začiatok októbra: noví komisári vystúpia pred Európskym parlamentom. Po týchto vystúpeniach budú predseda a ostatní členovia Komisie považovaní za orgán schválený Európskym parlamentom. Parlament nemôže hlasovať o vylúčení jednotlivých členov Komisie. Po hlasovaní a schválení Európskym parlamentom budú predseda a ostatní členovia Komisie menovaní Radou, ktorá rozhodne na základe súhlasu kvalifikovanej väčšiny.

- 1. november 2004: nové 25 členné kolégium nastúpi do úradu.

Okrem toho:

Zmluva z Nice stanovuje, že v prípade Únie zloženej z 27 členských štátov, by mal počet komisárov zodpovedať počtu členských štátov. Rada musí jednohlasne rozhodnúť o ich presnom počte. Členovia Komisie budú vyberaní v súlade s rotačným systémom, založeným na princípe rovnosti všetkých členských štátov. Táto zmena sa začne uplatňovať od vytvorenia prvej Komisie po vstupe 27. členského štátu. Ak vstúpi do EÚ 27. člen v čase fungovania Komisie, táto môže byť zložená z 27 (alebo viac členov) počas prechodného obdobia.

Medzivládna konferencia v súčasnosti diskutuje o zmenách v zložení Komisie. Systém tzv. komisárov „prvého rangu“ a „druhého rangu“, ako ho navrhoval konvent, bol ostro kritizovaný a revidovaný medzivládnu konferenciou.

2. Rada Európskej únie

Do 1. mája 2004

Zostáva zachovaný súčasný systém, s 15 členskými štátmi, celkovým počtom hlasov 87 a kvalifikovanou väčšinou tvorenou 62 hlasmi. Desať vstupujúcich krajín sa na práci Rady podieľa v úlohe pozorovateľov.

1. máj 2004 – 31. október 2004 – prechodné obdobie

15 súčasných členských štátov si zachová svoj terajší počet hlasov. Každý z 10 nových členských štátov získa počet hlasov zodpovedajúci súčasnému systému. Týmto sa celkový počet hlasov zvýši na 124. Kvalifikovaná väčšina bude 88 hlasov. Všetko toto je definované v Zmluve o pristúpení.

1. november 2004 – Zmluva z Nice vstúpi do platnosti

Celkový počet hlasov bude 321. Kvalifikovaná väčšina bude predstavovať 232 hlasov pochádzajúcich z väčšiny členských štátov. Bolo zavedené dodatočné kritérium: každý členský štát môže požiadať o overenie skutočnosti, že členské štáty tvoriace kvalifikovanú väčšinu predstavujú najmenej 62% populácie EÚ.

Predsedníctvo Rady v budúcnosti

Súčasný systém rotácie bude zachovaný do konca roka 2006. Po Írsku prevezmú predsedníctvo tieto krajiny: Holandsko, Luxembursko, Veľká Británia, Rakúsko a Fínsko.

Medzivládna konferencia sa v súčasnosti zaoberá myšlienkou tímového predsedníctva. Návrh ústavy tiež predpokladá nový systém pre Výbor pre vonkajšie vzťahy Rady, ktorému by na obdobie piatich rokov predsedal európsky minister zahraničných vecí. Pre Európsku radu sa navrhuje vytvorenie trvalejšieho predsedníctva, ktoré by malo byť obsadzované na základe súhlasu kvalifikovanej väčšiny na obdobie 2,5 roka.

Tabuľka 1: Rada Európskej únie

Členský štát	Súčasný počet hlasov EÚ-15	Počet hlasov EÚ-25 od 1.5.04 do 31.10.04	Počet hlasov EÚ-25 od 1.11.04	Počet hlasov EÚ-27
Nemecko	10	10	29	29
Veľká Británia	10	10	29	29
Francúzsko	10	10	29	29
Taliansko	10	10	29	29
Španielsko	8	8	27	27
Poľsko	-	8	27	27
Rumunsko	-	-	-	14
Holandsko	5	5	13	13
Grécko	5	5	12	12
Česká republika	-	5	12	12
Belgicko	5	5	12	12
Maďarsko	-	5	12	12
Portugalsko	5	5	12	12
Švédsko	4	4	10	10
Bulharsko	-	-	-	10
Rakúsko	4	4	10	10
Slovensko	-	3	7	7
Dánsko	3	3	7	7
Fínsko	3	3	7	7
Írsko	3	3	7	7
Litva	-	3	7	7
Lotyšsko	-	3	4	4
Slovinsko	-	3	4	4
Estónsko	-	3	4	4
Cyprus	-	2	4	4
Luxembursko	2	2	4	4
Malta	-	2	3	3
Celkom	87	124	321	345
Kvalifikovaná väčšina	62 (71,26%)	88 (70,97%)	232 (72,27%)	255 (73,91%)
Blokujúca menšina	26	37	90	91

3. Európsky parlament

Od 1. mája 2004 do júna 2004

Parlamenty 10 vstupujúcich krajín menujú svojich zástupcov do EP od 1. mája 2004, do prvej schôdzky novozvoleného EP, v súlade s národnými postupmi. Počet kresiel, určených pre každý nový členský štát Zmluvou o prístupí je na toto krátke prechodné obdobie rovnaký, ako počet kresiel plánovaných pre každú krajinu na obdobie rokov 2004 – 2009.

Po voľbách v júni 2004

Voľby do nového EP sa budú konať 10. – 13. júna 2004 vo všetkých 25 členských štátoch. Celkový počet kresiel je 732. Každý členský štát dostane počet kresiel pridelený na základe Zmluvy z Nice. Pre obdobie rokov 2004 – 2009 bude počet kresiel (732) predpokladaných podľa Zmluvy z Nice, ktorá počítala so vstupom Bulharska a Rumunska, rozdelený pomerne medzi všetkých 25 krajín.

Tabuľka 2: Európsky parlament

Členské štáty	Kreslá do 1.5.2004	Kreslá v EÚ-25 2004-2009	Kreslá v EÚ-27	Kreslá v EÚ-25 v % podľa Zmluvy z Nice	% z populácie EÚ-25 *
Nemecko	99	99	99	13,52	18,17
Veľká Británia	87	78	72	10,66	13,18
Francúzsko	87	78	72	10,66	13,06
Taliansko	87	78	72	10,66	12,75
Španielsko	64	54	50	7,38	8,89
Poľsko	-	54	50	7,38	8,53
Rumunsko	-	-	33	-	-
Holandsko	31	27	25	3,69	3,54
Grécko	25	24	22	3,28	2,33
Portugalsko	25	24	22	3,28	2,27
Belgicko	25	24	22	3,28	2,27
Česká republika	-	24	20	3,28	2,27
Maďarsko	-	24	20	3,28	2,25
Švédsko	22	19	18	2,60	1,96
Rakúsko	21	18	17	2,46	1,79
Bulharsko	-	-	17	-	-
Slovensko	-	14	13	1,91	1,19
Dánsko	16	14	13	1,91	1,18
Fínsko	16	14	13	1,91	1,14
Írsko	15	13	12	1,78	0,85
Litva	-	13	12	1,78	0,77
Lotyšsko	-	9	8	1,23	0,52
Slovinsko	-	7	7	0,96	0,44
Estónsko	-	6	6	0,82	0,30
Cyprus	-	6	6	0,82	0,17
Luxembursko	6	6	6	0,82	0,10
Malta	-	5	5	0,68	0,09
Celkom	626	732	732	100	100

Poznámka: návrh ústavy navrhovaný konventom predpokladá celkový počet členov EP 736.

* Na základe údajov Eurostatu o počte obyvateľov v roku 2001, okrem Talianska, Británie, Cypru, Estónska a Rumunska (údaje z roku 2000) a Grécka (údaje z roku 1999).

Ústav vedecko-technických informácií pre pôdohospodárstvo

Samova 9, 950 10, Nitra, www.uvtip.sk
Informačné stredisko pre Európsku úniu
www.uvtip.sk/iseu, email: iseu@uvtip.sk, Tel.: 037/6510 032

apríl 2004